



Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Legjislatura IV
Sesioni pranveror

Mbledhja plenare e Kuvendit
P- 101
Prishtinë, më 1 mars 2013

PROCESVERBAL

**I MBLEDHJES PLENARE TË KUVENDIT TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS,
E MBAJTUR MË 1 MARS 2013**

Mbledhjen e drejtoi kryetari i Kuvendit, Jakup Krasniqi, ndërsa i ndihmoi nënkryetari i Kuvendit, Sabri Hamiti.

Kryetari i deklaroi të hapura punimet e mbledhjes plenare dhe procedoi me rendin e ditës, të përgatitur nga Kryesia e Kuvendit, në marrëveshje me kryetarët e grupeve parlamentare.

Në fillim të kësaj mbledhjeje për fjalë u paraqit deputetja Blerta Deliu-Kodra, e cila diskutoi në lidhje me një rast tjetër të dhunës në familje, me të cilin është marrë prokurori publik, siç tha ajo, pas diskutimeve në mbledhjen e djeshme plenare të saj dhe të deputetes Vjosa Osmani, në pikën - Deklarime jashtë rendit të ditës.

Në vazhdim, Kuvendi i zhvilloi punimet me pikën e vetme të rendit të ditës:

1. Debat parlamentar lidhur me demonstratën e 10 shkurtit 2007, sipas kërkesës së Grupit Parlamentar të Lëvizjes “Vetëvendosje”

Kryetari në fillim të shqyrtimit të kësaj pike të rendit të ditës tha se Grupi Parlamentar i Lëvizjes “Vetëvendosje”, në bazë të nenit 15.8 të Rregullores së Kuvendit, ka kërkuar organizimin e debatit parlamentar lidhur demonstratën e 10 shkurtit 2007.

Në vazhdim, kryetari e ftoi përfaqësuesin e Grupit Parlamentar të Lëvizjes “Vetëvendosje”, që në cilësinë e propozuesit të çështjes, ta marrë fjalën.

Glauk Konjufca, në emër të parashtruesit të mocionit, tha se para 6 vjetësh u mbajt demonstrata e 10 shkurtit të vitit 2007. Kjo ishte një demonstratë e thirrur dhe e organizuar nga Lëvizja “Vetëvendosje”, paqësore në motivin, qëllimin dhe organizimin e vet, por e kthyer qëllimisht në demonstratë të dhunshme nga forcat policore rumune, ukrainase dhe polake të Policisë së UNMIK-ut.

Demonstrata ishte shprehje e pakënaqësisë qytetare ndaj Planit të Ahtisarit, që e parasheh ndarjen etnike të Kosovës dhe tjetërsimin e trashëgimisë sonë kulturore. Demonstrata ishte planifikuar shumë qartë, madje u publikua edhe rruga konkrete e marshimit të protestuesve, e cila do të fillonte te selia e Lëvizjes “Vetëvendosje”, do të kalonte kah Qeveria dhe do të përfundonte para selisë qendrore të UNMIK-ut.

Në sheshin “Nëna Terezë”, pikërisht përballë Teatrit Kombëtar, forca të shumta të policisë së UNMIK-ut e kishin bllokuar rrugën e protestuesve, duke mos na lënë të ecim tutje sipas marshutës së planifikuar dhe të bërë publike më herët, tha ai.

Sipas të gjitha konventave ndërkombëtare të të drejtave të njeriut, kjo ishte shkelje, meqenëse dukej fare qartë se policia nuk kishte dalë aty për ta krijuar një zonë të veçantë të sigurisë përreth objekteve. Ajo kishte dalë në mes të sheshit, e kishte bllokuar gjithë sheshin, ishte pozicionuar në mënyrë frontale dhe vetëm priste që demonstruesit ta bënin një hap përpara. Indikator i qartë ky se policia e UNMIK-ut kishte bërë plan për përdorimin e dhunës atë ditë ishin edhe armët e shumta të grumbulluara në shesh.

Ai më tej theksoi se shumë prej demonstruesve morën goditje në pjesët e epërme të trupit, e sipas konventave për përdorimin e armëve me plumba gome specifikohet qartë se shënjestrimi i protestuesve bëhet në pjesët e poshtme të trupit, kryesisht në gjymtyrë, pra me qëllim të neutralizimit të lëvizjes.

Kjo tregon se atë ditë policia e UNMIK-ut nuk e kishte për qëllim neutralizimin e protestuesve, por dëmtimin maksimal të tyre. Pikërisht për këtë shkak dhe me këtë mënyrë të përdorimit qëllimkeq të këtyre armëve, e humbën jetën Arben Xheladini dhe Mon Balaj, si dhe u plagosën mbi 80 veta, prej të cilëve më së rëndi Zenel Zeneli, me një plumb afër zemrës, si dhe Hysni Hyseni, i cili e humbi syrin, e po ashtu edhe Mustafë Nerjovaj, që e humbi një pjesë të kafkës së tij.

Në vend që për këto krime të ndiqeshin kriminelët që i shkaktuan ato, UNMIK-u e burgosi Albin Kurtin dhe e mbajti gati një vit, si dhe i mbylli disa zyra të Lëvizjes “Vetëvendosje” nëpër Kosovë.

Kryepolici i UNMIK-ut, Stephen Curtis, u kthye në shtëpinë e vet, kurse Rumania e dekoroi policinë e saj për këtë vepër të kryer, konstatoi deputeti Konjufca.

Më tej, ai elaboroi një hetim që u krye nga vetë UNMIK-u për këtë ngjarje kriminale, nga kryeprokurorit Robert Dean, në të cilin, ndër të tjera, thuhej se përdorimi i forcës nga policia ka qenë i tepërt dhe i shmangshëm dhe se viktimat e 10 shkurtit janë pasojë e përdorimit të dhunës së shfrenuar nga policia e UNMIK-ut.

Në fund, deputeti Konjufca konstatoi se institucionet e drejtësisë, si dhe ato politike të Republikës së Kosovës, deri sot nuk kanë bërë asgjë për këtë çështje. Serioziteti i një shteti matet me përkushtimin e tij ndaj mbrojtjes së të drejtave të qytetarëve të vet, kur ato shkelen. Diskutimi i z. Glauk Konjufca është dhënë i plotë në transkript.

Behar Selimi, në emër të Grupit Parlamentar të PDK-së, tha se grupi që ai përfaqëson ndjen keqardhje për familjet Balaj dhe Xheladini, për të lënduarit dhe familjet e të lënduarve në atë demonstratë, ndjejmë keqardhje posaçërisht që Partia Demokratike e Kosovës në atë kohë nuk ka qenë subjekt politik i pozicionuar në Qeveri që t'i parandalojë pasojat, sidomos pasojat të cilat janë shkaktuar në mënyrë të padrejtë dhe të paligjshme nga ndërhyrja policore e njësive të specializuara rumune.

Për më tepër, Partia Demokratike e Kosovës mendon se institucionet ndërkombëtare të administrimit të Kosovës, kompetente për administrimin e drejtësisë në këtë rast, nuk kanë bërë shumë, për të mos thënë nuk kanë bërë asgjë.

Në vazhdim, ai theksoi se raporti i prokurorit ndërkombëtar të çështjes ka arritur në dy përfundime, të cilat janë të rëndësishme, edhe pse si raport i karakterit profesional nuk reflekton hetime profesionale serioze.

Përfundimi i parë i prokurorit ndërkombëtar e konstaton dyshimin e arsyeshëm, madje të bazuar, se atë ditë njësité e specializuara të policisë rumune kanë bërë krim mbi demonstruesit. Në atë raport ka dilema sa i përket kualifikimit apo cilësimit juridik të veprave që janë shkaktuar, ai raport ngre dilema nëse ka ndodhur vrasja nga pakujdesia, nëse ka ndodhur përpjekja për vrasje, apo në rastin e të lënduarve, nëse ka ndodhur lëndimi i rëndë. Pra, raporti ngre dilema, por, megjithatë, në fund del përfundimi se atë ditë është bërë krim ndaj pjesëmarrësve në demonstratën e 10 shkurtit 2007.

Përfundimi i dytë, po ashtu shumë i rëndësishëm, që është afër së vërtetës se atë krim, thotë ai, e ka bërë njësia e specializuar e policisë rumune.

Në fund, ai shprehu qëndrimin e Partisë Demokratike që ky debat duhet të karakterizohet me një diskurs njerëzor dhe profesional, duke i shërbyer edhe rastit si rast, edhe drejtësisë si drejtësi.

Diskutimi i z. Behar Selimi është dhënë i plotë në transkript.

Ismet Beqiri, në emër të Grupit Parlamentar të LDK-së, tha se 6 vjet nga ky krim i policisë së UNMIK-ut, përkatësisht njësisë speciale të policëve rumunë, shpresojmë se më në fund drejtësia do të fillojë të veprojë, në mënyrë që vrasësit e Arben Xheladinit dhe Mon Balajt të dalin para drejtësisë.

Policia e UNMIK-ut ishte në Kosovë të mbajë rend dhe ligj, por nuk kishte asnjë arsye dhe asnjë të drejtë të gjuajë mbi protestues, të vrasë dhe lëndojë, të lërë prindër pa më të dashurit, pa fëmijët e tyre, e fëmijët pa prindër. Nuk kishte asnjë arsye dhe asnjë të drejtë të gjymtojë dhjetëra e dhjetëra protestues, qytetarë të Kosovës, për faktin se ata e shfrytëzonin një të drejtë elementare, të drejtën e protestës dhe shprehjes së pakënaqësisë, e drejtë kjo e njohur ndërkombëtarisht me të gjitha konventat ndërkombëtare, konventa e rezoluta të miratuara edhe nga vetë OKB-ja.

Deputeti Beqiri theksoi se grupi që ai përfaqëson vlerëson se përgjegjësit për këtë krim, për vrasjet dhe plagosjet e 10 shkurtit 2007, nuk mund t'i mbrojnë asnjë lloj imuniteti.

Në vazhdim, ai e mbështeti kërkesën, përkatësisht qëndrimin e Organizatës Amnesty Internacional, një organizatë e respektuar ndërkombëtare, e cila kërkon hetim dhe vënien para drejtësisë të fajtorëve për këtë krim.

Në fund, ai theksoi se GP i LDK-së i përkrah rekomandimet e propozuara lidhur me këtë debat për demonstratat e 10 shkurtit 2007.

Diskutimi i zotit Ismet Beqiri është dhënë i plotë në transkript

Visar Ymeri, në emër të Grupit Parlamentar të Lëvizjes “Vetëvendosje”, tha se katër ditë pas 10 shkurtit të vitit 2007, UNMIK-u refuzoi të pranonte se policia e tij kishte shtënë me plumba gome. Kur kjo u bë e paqëndrueshme, përfaqësuesi special i atëhershëm, Joakim Ruecker, kërkoi dorëheqjen e komisionarit britanik të policisë së UNMIK-ut, Stephen Curtis. Përfaqësuesi special po ashtu e transferoi hetimin që ishte hapur nga policia e UNMIK-ut te Departamenti i Drejtësisë së UNMIK-ut, nën udhëheqjen e prokurorit special të OKB-së, Robert Dean.

Në vazhdim, ai theksoi se prokurori Robert Dean i hartoi dy raporte bazuar lidhur me hetimin e tij, i pari i botuar në prill dhe i dyti në fund të qershorit të vitit 2007.

Raporti i parë i tij i hodhi poshtë të gjitha akuzat e rrejshme të UNMIK-ut, ambasadave dhe Grupit të Unitetit për kinse dhunën e ushtruar nga demonstruesit.

Më tej, ai elaboroi aspekte nga raportet e prokurorit Robert Dean lidhur me demonstratën e 10 shkurtit 2007.

Ai theksoi se sipas Inspektoratit Policor të Kosovës, policët rumunë nuk u morën në pyetje si të dyshuar, por vetëm si dëshmitarë, pra kishte shpërputhje në deklaratat e tyre gjatë dhënies së dëshmive.

Efekti i përgjithshëm i këtyre dy raporteve të Dean-it ishte pranimi i përgjegjësisë nga UNMIK-u, por duke shmangur përpjekjet për të provuar se cilët zyrtarë ishin përgjegjës në zinxhirin komandues. Për më tepër, hetimet e tij e identifikuan njësinë e policisë përgjegjëse për të shtëna me plumba vdekjeprurës, por, sipas tij, nuk mund të identifikohet asnjë i dyshuar, edhe nëse do t’i hiqej imuniteti.

Në vitin 2008, Avokati i Popullit i Kosovës theksoi se UNMIK-u nuk kishte marrë asnjë masë tjetër disiplinore kundër policisë apo zyrtarëve në zinxhirin komandues.

Në fund, ai theksoi se Lëvizja “Vetëvendosje” nuk pret që OKB-ja do ta pranojë kërkesën tonë për një hetim të pavarur, por duhet t’ia bëjmë këtë kërkesë, sepse me rastin e 10 shkurtit UNMIK-u e ka hetuar tashmë vetveten. Zyra e Shërbimit të Mbikëqyrjes së Brendshme të OKB-së ka bërë edhe në raste tjera hetime të brendshme. Sekretari i Përgjithshëm mund ta emërojë një ekip hetues të pavarur, të udhëhequr nga një gjykatës i pavarur, e nëse OKB-ja refuzon ta iniciojë një hetim të tillë, atëherë Kosova duhet ta emërojë vetë një ekspert të pavarur për ta hetuar rastin, sepse kjo do ta kishte rritur presionin mbi OKB-në dhe Rumaninë për të bërë diçka në këtë drejtim për zbardhjen e rastit të vrasjes së 10 shkurtit 2007.

Diskutimi i zotit Visar Ymeri është dhënë i plotë në transkript.

Burim Ramadani, në emër të Grupit Parlamentar të AAK-së, tha se ky rast paraqet një ngjarje tragjike dhe kriminale.

Ai në vazhdim theksoi se problemet e administrimit ndërkombëtar dhe misionëve paqeruajtëse që ka OKB-ja nëpër vende të ndryshme të botës, që prej vitit 1948, kur e ka pasur misionin e parë janë të vazhdueshme, por, si të tilla, nuk do të thotë se nuk ka mundësi që të ketë hetime dhe se ne duhet të heshtim, ose shtetet që janë anëtare dhe që janë partnerët tanë nuk mund të

nxitin debate dhe hetime të tilla. Janë 2-3 nivele për të cilat duhet të adresojmë çështjen, siç është Departamenti për Operacione Paqeruajtëse, që funksionon në kuadër të Këshillit të Sigurimit, dhe në të njëjtën kohë është edhe Komisioni i Katërt për Politika Speciale dhe Dekolonizim në Asamblenë e Përgjithshme, i cili do të duhej të angazhohet në këtë çështje.

Ai tha se qeverisja dhe mbikëqyrja e sektorit të sigurisë së asaj kohe ka qenë totalisht në duart e PSPS-së, përkatësisht komisionarit të policisë së UNMIK-ut, derisa Shërbimi Policor i Kosovës ka qenë në kuadër të policisë së UNMIK-ut. Pra, janë shumë mësimë që OKB-ja mund t'i nxjerrë nga rasti tragjik dhe kriminal që ka ndodhur më 10 shkurt 2007. Në të njëjtën kohë, ne duhet të themi qartë se këto mësimë nuk mund të nxirren nëse nuk ka hetim, nëse nuk ka adresim të përgjegjësisë, nëse nuk ka përgjegjësi për autorët e krimit.

Në fund, ai kërkoi që të nisë një hetim special sa më shpejt që të jetë e mundur për t'i adresuar drejtpërdrejt fajtorët dhe për t'i vendosur para drejtësisë.

Diskutimi i zotit Burim Ramadani është dhënë i plotë në transkript.

Myzejene Selmani, në emër të Grupit Parlamentar të KKR-së, tha se Administrata Ndërkombëtare e UNMIK-ut pothuajse nuk ka bërë asgjë në këtë rast për të vënë drejtësinë në pah.

Në fund, ajo kërkoi angazhim shtetëror në bazë të kompetencave kushtetuese dhe ligjore në mënyrë që familjeve Xheladini dhe Balaj, si dhe të gjithë të lënduarve në protestën e 10 shkurtit 2007, t'u lehtësohen sadopak dhimbjet, të zbardhet rasti dhe që drejtësia ta thotë fjalën e saj.

Diskutimi i zonjës . Myzejene Selmani është dhënë i plotë në transkript.

Për këtë pikë të rendit të ditës diskutuan edhe deputetë: Agim Kuleta, Halit Krasniqi, Arben Gashi, Albulena Haxhiu, Hydajet Hyseni, Hashim Deshishku, Albin Kurti, Albana Gashi, Armend Zemaj, Ahmet Isufi, Liburn Aliu, Teuta Sahatqija, Alma Lama dhe nënkryetari i Kuvendit, Sabri Hamiti, diskutimet e të cilëve janë dhënë të plota në transkript.

Deputeti Visar Ymeri, në emër të propozuesit të çështjes, në fund të debatit e paraqiti tekstin e rekomandimeve për miratim nga Kuvendi.

Kryetari i hodhi në votim rekomandimet e propozuara nga deputeti Visar Ymeri.

Rezultati i votimit ishte, si vijon:

Për ----- 65,
Kundër -----0,
Abstenime -----0.

Kryetari konstatoi se Kuvendi i nxori këto:

REKOMANDIME

1.) Qeveria e Republikës së Kosovës duhet të kërkojë nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë që ta iniciojë një debat dhe rezolutë në Asamblenë e Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara, duke kërkuar:

a.) Që Këshilli i Sigurimit i OKB-së ta fillojë një hetim të veçantë dhe të pavarur të krimeve të kryera nga policia e UNMIK-ut, më 10 shkurt 2007 në Kosovë;

b.) Që Sekretari i Përgjithshëm i OKB-së t'ua heqë imunitetin zyrtarëve civilë dhe policorë të UNMIK-ut në zinxhirin komandues, si dhe Njësisë së Policisë Speciale, të dyshuar për kryerje krimesh kundër protestuesve paqësorë, më 10 shkurt 2007.

2) Qeveria e Republikës së Kosovës duhet të kërkojë nga ministrat e jashtëm të vendeve që e kanë njohur Kosovën, me përfaqësim të përhershëm në Këshillin e Sigurimit, si dhe mbështetësve të tjerë që janë anëtarë të përkohshëm, të propozojnë që:

a.) Këshilli i Sigurimit ta autorizojë një hetim të veçantë dhe të pavarur të krimeve të kryera nën autoritetin e UNMIK-ut, më 10 shkurt 2007;

b.) Sekretari i Përgjithshëm i OKB-së t'ua heqë imunitetin zyrtarëve civilë dhe policorë të UNMIK-ut në zinxhirin komandues, si dhe Njësisë së Policisë Speciale, të dyshuar për krime kundër protestuesve paqësorë, më 10 shkurt 2007.

3.) Ministrat dhe të gjithë deputetët e Kuvendit të Republikës së Kosovës duhet të angazhohen për ngritjen e hetimit të pavarur në takimet e tyre me zyrtarë relevantë të BE-së dhe të OKB-së, si dhe me diplomatë të tjerë ndërkombëtarë.

Kryetari i mbylli punimet e mbledhjes plenare në orën 14:35 minuta.

Kryetari i Kuvendit

Jakup KRASNIQI

Procesverbalin e hartoi:

Drejtorja për Çështje Plenare dhe Procedurale